

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Obravnave pravne komisije.

V petek je pravna komisija češkega deželnega zbora imela važno posvetovanje. Na dnevnem redu bili so jako znameniti predlogi: predlog dr. Schmeykala, da naj komisija reši v osmih dneh predlog o preosnovi deželnega kulturnega sveta in potem začne takoj posvetovanja ob uvednji kurij; predlog dr. Gregra, da se odloži vse obravnave o spravi, dokler ne predloži vlada novega volilnega reda in pa predlog Vašaty-jev, da se Schmeykalov predlog izroči deželnemu zboru, ker po §. 49. deželnozbornskega reda ima le deželni zbor dajati navode komisiji in jo priganjati. Obravnava je bila zaradi tega zanimiva, ker so nekateri govorniki bolj pojasnili stališče svojih strank.

Predsedoval je knez Windischgrätz, vlado sta pa zastopala namestnik grof Thun in dvorni svetnik Mattas. Prvi je spregovoril k stvari dr. Julij Gregor. Utemeljil je svoj predlog, da naj se posvetovanje o spravi začne še le z volilnim redom, zakon o kurijah naj pa še le potem pride na vrsto. Deželna razstava pa s spravo nema ničesar opraviti, kajti političnih in narodnogospodarskih vprašanj ne gre mešati; tudi za Čehe ni tolikega pomena, se li Nemci udeležé razstave ali pa ne.

Poslanec Herold pravi, da bi s stališča svoje stranke moral siliti na to, da se stvar hitro odloči, toda njemu je več za interese naroda, nego za interese stranke. Zakon o kurijah se sme postaviti na dnevni red še le tedaj, ko bode govoril narod. Pri zadnjih volitvah je šlo le za državno pravo. Zakon o kurijah se pa nikakor ne sme vsprejeti, ker s tem bi se zavrl vsak napredek Čehov. Poprej mora se češkemu narodu s pravično premembo volilnih redov zagotoviti večina v deželnem zboru, ki mu gre, še le potem bode moči pogajati se z Nemci. O Schmeykalovem predlogu preide naj se na dnevni red.

Kučera je obsojal, da Nemci s tem pritiskajo na deželni zbor, da preté, da se ne udeležé razstave. Govornik je dokazoval, da Nemci nimajo povoda tožiti, da se jim slabo godi, pač pa Čehi. Vsaj še sodnim slugam ni treba znati obeh deželnih jezikov. Govornik tudi omenja, da se na Češkem prodajajo tudi samo nemške dopisnice. Govornik je proti Schmeykalovemu predlogu.

Grof Clam Martinic je pobijal najprej Gregorov predlog, ker bi se z njim sprava le zavlekla. Odburje pa on ne, da bi se komisiji staval določen rok, do kdaj naj reši predlogo o kulturnem svetu. Vašaty-jev predlog se govorniku zdi poniževalen za komisijo. Govorniku se pa zdi umestno, da se kmalu začne posvetovanja o zakonu o kurijah, da Nemci dobé zastop v deželni upravi in da se pojasni položaj gledé na razstavo. Govorniku se pa zdi, da bi bilo umestnejše, ko bi prišel poprej zakon o premembi deželnozbornskega volilnega reda za nefidej-komisno češko veleposestvo na vrsto, nego pa zakon o kurijah. Položaj se bode tudi s tem zakonom pojasnil, ker zanj treba tudi dvetretjinske večine. Če se pa kurije postavijo na dnevni red, predno se rešijo nekatere druge predloge, se utegne razdreti vsa sprava.

Plener je najprej jako jalovo pobijal dr. Gregorov predlog, da se mora poprej premeniti volilni red, nego se sklepa o narodnih kurijah. Skušal je stvar tako zasukati, kakor bi kurije z volilnim redom nič opraviti ne imele. Proti Clamovemu predlogu je govornik, ker se veleposestniki še niso sporazumeli o spremembi volilnega reda za njih skupino. Tudi bi taka sprememba Nemcem vzela upanje, da kdaj še zmagajo v vsej skupini veleposestva. Zato ne morejo privoliti, da bi se o tej vladni predlogi posvetovali, dokler se z uvedenjem kurij ne dadó nemški manjšini zadostna jamstva. Tudi Plener ne ve, da bi se bilo od januarja kaj prigodilo, kar bi Staročehe opravičevalo, da bi sedaj glasovali proti spravi.

Dr. Trojan in dr. Julij Gregor sta potem pobijala Plenerjeva izvajanja in poslednji se je izjavil tudi proti Clama Martinica predlogu.

Poslanec dr. Rieger je najprej Mladočehom rekel, da nemajo pravice zatrdjevati, da govore v imenu vsega češkega naroda, dokler češke okraje zastopajo tudi še Staročehe. Sicer se pa mišljenje v pol leta utegne zopet premeniti. Mladočehi tudi še dne 26. januarja niso bili tako odločno proti spravi, nego so sedaj. Kar se tiče Staročehov, so se zares zavezali, da bodo zagovarjali spravo, ali zavezali se niso, da jo izvrše. To ni zavisno od njih volje. Poslanci, ki so se dne 26. januarja izrekli za spravo, bi morali zanjo biti tudi še sedaj.

Njemu je očital nekoč dr. Trojan, da je slepil javno mnenje, ko je proglasil, da so vsi staročeški poslanci za spravo, toda to očitje ni bilo upravičeno. Nekateri člani staročeškega kluba so zares izrekli proti spravi nekatere pomisleke, ali pri glasovanju je jedini dr. Skarda izjavil, da ne glasuje. Sedaj pa nekateri pravijo, da so odšli pred glasovanjem in se torej niso nič zavezali. Tako postopanje je ilojalno. Predno so odšli, bi se bili morali izreči, da niso za spravo. Ker so se od 26. januarja razmere premenile in so nekateri poslanci odložili mandate ter so drugi zasedli njih mesta, drugi pa zopet trdijo, da niso zavezani, ko je vlada z naredbo z dne 3. februarja meseca sama rušila Dunajske dogovore, ne kaže strun preveč napenjati, temveč naj se ono poprej reši, kar se poprej rešiti dá. Če tudi je on rekel, da se najprej reši zakon ob uredbi jezikovnih razmer pri avtonomnih oblastvih, vender je on tudi za Clamov predlog. Zahtevanje Nemcev po nemški kuriji je opravičeno, ali on misli, da bi uvednje narodnega načela imelo še daljše konsekvence. — Dr. Rieger pravi, da ga je Plener večkrat opominjal, naj drži besedo. To je bilo nepotrebno, ker bode on itak besedo držal.

S tem se je končalo posvetovanje v petek in se potem nadaljevalo v soboto.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja, dne 21. oktobra leta 1890.)

Deželni glavar dr. Poklukar konstatuje sklepčnost in odpre sejo ob 1/2 11. uri. Prebere se zapisnik II. seje in potrdi.

Poslanec Žitnik je oglašen kot bolan. Novo došlo prošnje se izroče dotičnim odsekom. Poročilo dež. odbora o zgradbi dveh hiš za stanovanja paznikom prisilne delavnice se izroči finančnemu odseku.

O računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1889. poroča posl. Višnikar. Sklep ni ugoden, ker se je zopet izdatno moral prekoračiti proračun. Redni prihodki šole in gospodarstva znašali so skupaj 14.941 gld. 53 kr., — to je namreč šola: doneski a) c. kr. države 2400 gld., b) deželnega kulturnega zaklada 2400 gld., c) deželnega zaklada 3550 gld.,

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

II.

(Dalje.)

In skrajni čas je bil, ako ni hotel izdati sladke tajnosti nepoklicanim očem. Kajti v tem trenutku se je prikazala iz globine oddaljenih dreves na nasprotni strani suha možka postava, ki pa se je kretala z nenavadno grandeso. Prihajač je bil oblečen v obleko jako starodavnega kroja, imel je trd črn ovratnik, ki je vzdrževal njegovo brado in ves obraz v nekem neprirojenem stanju, in na srajci spredaj nekake predpotopne snežnobele orgeljce. Žafranovi lasje, ki so bili v treh gladkih, kakor prilepljenih oddelkih sčesani na čelo in senci, vidno niso na njegovi glavi zrastle, a dajali so njegovemu obrazu v zvezi s trdimi, skrobljenimi potezami in z važnim pogledom raz visoko stališče — primeri ovratnik! — nekako zaničljivo v svet gledajočimi očmi vid patrimonijalnega uradnika iz starih, zlatih časov.

Mož se je bližal naravnost Vaclavu.

Ko je bil samo še nekoliko korakov od njega oddaljen, omehčal je za hip trde poteze obraza v ljubeznivejši izraz, poskusil je prijazno prikloniti glavo, kar je pa radi trdega ovratnika ostalo le ponesrečen poskus, iztegnil je svojo malo suho roko, okrašeno s snežnobelimi zapetniki in jo potem v dostojni diplomatični poziciji utaknil za nedrje.

„Ali imam čast videti gospoda Volnega?“ vprašal je važno naglasujoč vsako besedo.

„Na službo, moje ime je Vaclav Volny. Gospod grof mi je izročil ureditev tukajšnje knjižnice,“ je odgovoril Vaclav.

„Njihova grofovsko milost,“ dejal je na to prihajač še z večjim naglasom, „so mi že blagovolili poslati milostljivo pismo z važnimi pouki. Jaz sem oskrbnik tukajšnjega gradu.“

Po kratkem premoru, katerega je oskrbnik po ti važni izpovedbi privoščil Volnemu, da vse premisli, pristavil je: „Zdaj pojdemo obedovat; ob enem vas predstavim svoji obitelji. Potem vas popeljem v knjižnico, katera res urejujoče in izbirajoče roke koprneče pričakuje; ker nisem imel milostnih instrukcij, ostavljam sem ondu vse, kakor je stalo in ležalo o smrti rajnega grofa.“

Po teh besedah se je pogreznil oskrbnik v častit molk, katerega je stoprav prerušil ustopivši v svetel salonek, ki je bil njegovi obitelji obednica. Tam je bilo že vse pripravljeno, da bi na mestnega prišleca blesteče uplivalo: pravi porcelan z večino ma ohranjenimi slikarjimi, srebrne žličice z nečitno signaturo, vezene štedilne preproge na mehkih naslonjačih prepreženih z baržunom, osupujoča množina različnih posod in sošic, izpolnujočih vsako ped vodoravne plošče nad bliščečo se podlago salonkovo, vse to naj bi prepričalo gosta na prvi pogled, da sta okus in razumna razkošnost bogova tega bivališča.

Vaclav je bil predstavljen in pozdravljen z okolnostimi skrobijene dvorljivosti; gospa oskrbnica je spominjala s ponosnim mirom na obrazu, na katerem je bila le tankim obrvim in kotcem ust odmerjena majhna naloga delovanja, in z odrevenelo častitostjo vse postave dvorne ceremonijarke iz minolega stoletja, in na hčerah je bilo videti, da so zrastle v strogi njeni šoli.

Pogled Vaclavov obstal je trenutek na njih; zaman je iskal mej njimi svoje pepeluške. Zato pa se je prepričal, da je stari don Juan kriv sodec:

d) raznih dohodkov 2814 gld. 07 kr., skupaj 11 tisoč 164 gld. 07 kr. Gospodarstvo: prihodek posestev 1838 gld. 56 kr., donesek deželne zaklade 628 gld., razni prihodki 1310 gld. 90 kr., skupaj 3777 gld. 46 kr. Izredni: državni donesek za učiteljski tečaj 400 gld., za napravo učnih pripomočkov 400 gld., donesek deželne zaklade za izredne poprave 2590 gld. 67 kr., rež. blag. oddani preostanki šolske kuhinje 700 gld., donesek deželne zaklade v pokritje raznih stroškov 1332 gld. 61 kr., skupaj 5423 gld. 53 kr.

Troški znašali so: Šola: Plače 2600 gld., osobne doklade in petletnice 500 gld., nagrade 354 gld. 52 kr., ustanove 896 gld. 70 kr., potni troški in dnevnice 36 gld. 24 kr., režijni troški 1110 gld. 37 kr., razni troški 3060 gld. 82 kr. — skupaj 8549 gld. 65 kr. Gospodarstvo: Mezde 864 gld., davki in doklade 367 gld. 29 kr., režijni troški 3496 gld., razni troški 418 gld. 61 kr. — skupaj 5146 gld. 63 kr. Izredni: državni donesek a) za učiteljski tečaj 400 gld., b) za učne pripomočke 400 gld., vzdrževanje poslopij in troški naprav 4755 gld. 35 kr. skupaj 5555 gld. 35 kr.

Iz ustnega reasumiranega poročila gospoda poročevalca posnamemo — jasneje, nego nam je to mogoče iz tiskanega rač. sklepa — da je za šolo bilo lastnih dohodkov 3514 gld. 07 kr., država dala je 3200 gld., kar skupaj znaša 6714 gld. 07 kr., nedostatek 7390 gld. 93 kr. pa je morala pokriti dežela iz deželne in dež. kulturne zaklade, da se je pokrila skupna potreba šole z 14.105 gld. Za gospodarstvo bilo je dohodkov 3149 gld. 46 kr., potrosilo se je 5146 gld. 63 kr., torej je dežela morala pokriti primankljaj 1997 gld. 17 kr. Skupna vsota, katero je morala pokriti dežela, je torej 9388 gld. 10 kr., ki je sicer res velika, a pomisliti je, da je posestvo bilo v slabem stanju in zanemarejeno, da se je mnogo novega napravilo in zboljšalo. Šole se ne delajo zato, da bi nesle dobiček, obžalovati je le, da ne dobajajo toliko kmetijskih sinov v to šolo, kakor bi bilo želeli. Izogniti se bode treba v bodoče, da se ne bode prekoračil proračun.

Finančni odsek nasvetuje, da se račun odobri, ter, da se naroča deželnemu odboru, da šolsko vodstvo ne prekorači proračuna in iztirja zaostanke. Oboje se potrди.

O računskem sklepu bolniškega zaklada poroča isti poslanec. Redni dohodki znašali so 13.978 gld. 65½ kr., troški redni 62.121 gld. 24 kr., torej je primankljaja 48.142 gld. 58½ kr., ki je v primerji s proračunjenim večji za 670 gld. 83½ kr. in se pokrije iz deželne zaklade.

Skupna imovina znaša 175.834 gld. 59 kr. ali po odšteti dolgovih 168.506 gld. 48 kr. Računski sklep se potrди, brez ugovora. Dalje poroča isti poslanec o računskem sklepu porodniškega zaklada. Rednih dohodkov je bilo 801 gld. 50 kr. potrebščina pa 5018 gld. 63 kr., torej je primankljaja 4217 gld. 13 kr., ki se pokrije. Skupna imovina znaša 6070 gld. 69 kr. ali po odbitih dolgovih 5794 gld. 37½ kr. Sklep se potrди.

O računskem sklepu najdenškega zaklada poroča isti poslanec. Skupna potreba znašala 3.398 gld. 38 kr., pokritje pa 341 gld. 35 kr., torej je bilo primankljaja 3.057 gld. 3 kr.,

ki je v primeri s proračunjenim manjši za 853 gld. 51 kr. Skupna imovina znaša 7.242 gld. 6 kr. ali po odbitih dolgovih 4.219 gld. 30 kr. Se odobri.

Isti poslanec poroča o računskem sklepu blazniškega zaklada. Skupno pokritje je mimo proračuna večje za 3471 gld. 92½ kr. Ta ugodni uspeh je pripisati točnemu in vestnemu izterjevanju oskrbnih stroškov. Rednih dohodkov je bilo 13.474 gld. 73½ kr. — stroškov rednih 58.647 gld. 11½ kr., izrednih (nove stavbe) 39.177 gld. 45 gld. — skupaj 97.924 gld. 56½ kr. Primankljaj pokrije se iz deželne zaklade. Skupna imovina znaša 277.578 gld. 85½ kr. ali po odbitih dolgovih 155.042 gld. 75 kr.

O zgradbah na Studencu in o kreditu poroča deželni odbor v posebni prilogi. Sklep računa se odobri. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. oktobra.

Deželni zbori.

V šleskem deželnem zboru so se slovanski poslanci pritoževali, da deželni odbor pri razdelitvi šolskih podpor proti občinam pristranski postopa, nemškimi občinam dovoljuje mnogo več nego slovanskim. Nemški poslanci zagovarjali so deželni odbor, pa ne s posebnim uspehom.

Češkonemška sprava in razstava.

Ker Nemci preté, da se razstave ne udeležé, ako se poprej ne vsprejmejo najvažnejše predloge, tikajoče se sprave, dela se od neke strani na to, da se razstava odloži na jedno leto. Tačas se bode politični položaj pojasnil. Državnozbornske volitve bodo odložile, kaj bode s spravo, pa tudi, če še ostane sedanja vlada. Ko bode položaj jasnejši, mislijo nekateri, se bodo Nemci in Čehi tudi ložje sporazumeli.

Češki deželni odbor in Nemci.

Nemci se pritožujejo, da neso zastopani v deželnem odboru. Povedali smo že, da so jim Čehi že ponudili dva mandata, ali Nemci s tem še neso zadovoljni. Njih listi zatrjujejo, da jim gredo najmanj trije mandati. Staročeški vodje pa jim tretjega mandata najbrž ne bodo hoteli prepustiti, ker bi po tem sami bili jedva zastopani v deželnem odboru.

Vnanje države.

Rusija in Francija.

Ruski veliki mesečnik „Vjestnik Evrope“ v poslednji številki piše proti zvezi mej Francijo in Rusijo in priporoča tesno prijateljstvo z Nemčijo. Zveza s Francijo ni le nemogoča, temveč celo nevarna. Ta zveza se ne bode nikdar uresničila, ker ima agresivne namene. Francozom bila bi zveza le sredstvo, da se maščujejo nad Nemčijo. Vse simpatije Francozov do Rusije so le komedija. Francozi še vedno zmatrajo Rusijo za divjo, barbarično deželo, katero bi radi pridobili le v svoje namene. Nikakor bi pa Francozi ne podpirali ruske politike v orientu. Ne dá se pa oporekati, da bi prijateljstvo z Nemčijo mnogo koristilo Rusiji. Omeniti moramo, da je ta mesečnik glasilo ruskih zapadnjakov, da torej ne izraža mnenja ruskih vladnih krogov.

Italija in Vatikan.

Vladna glasila italijanska razširjajo vest, da je Vatikan naročil nunciju na Dunaji, naj porabi ves svoj upliv, da se tripelalijanca ne obnovi. Vatikanski listi pa odločno zanikavajo to vest, ki je najbrž le agitacijsko sredstvo. Crispi se boji, da vlada pri novih volitvah ne dobi večine, zato je pa naročil vladnim glasilom, da naj raztrosijo to laž.

Izseljevanje iz Poljske.

Tudi „Moskovskija Vjedomosti“ potrjujejo vesti ob izseljevanju kmetov iz Poljske v Ameriko. Izseljevanje je toliko, da oblastva prebivalstvo resno svari pred izseljevanjem. Moskovski list pa tudi molči o tem, kaj je vzrok izseljevanju.

Italija in Tripolis.

„Nord“ misli, da mora biti nekaj resnice na tem, da si Italija hoče osvojiti Tripolis, ker se v Carigradu zadnji čas tega tako boje. Glasilo ruske vlade misli, da bode s tem nastalo novo evropsko vprašanje.

Nam se tudi zdi verjetno, da bi Italijani radi Tripolis. V ta namen so bili sklenili tripelalijanco in v ta namen se sedaj malo približujejo Rusiji, ker tripelalijanca ni popolnoma zadovoljila njih nad.

Imenik podružnic sv. Cirila in Metoda.

I. Kranjsko:

(Dalje.)

11. *Metliška*: 1. Anton Aleš, dekan v Semiči; 2. Anton Navratil, zasebnik v Metliki; 3. —. Namestniki: 1. Fr. Štajer, notar v Metliki; 2. Fran Zupan, davčni pristav; 3. Andrej Šest, nadučitelj. Ustanovnikov 9, letnikov 32, skupaj 41. Gld. 16.—.
12. *Kranj*: 1. Vinko Majdič, veletržec; 2. Janko Vilfan. 3. Janko Globočnik. Namestniki: 1. J. Pezdich. 2. T. Pavšlar. 3. Ciril Pirc. Ustanovnikov 12, letnikov 25, podpornikov 5, skupaj 42. Gld. 13-70.
13. *Selška na Gorenjskem*: 1. Fran Šlibar, posestnik; 2. Jožef Grošelj; 3. Miha Bergant. Letnikov 25, skupaj 25. Gld. 25.—.
14. *Loškopotoška*: 1. Ant. More, farni administrator; 2. Fr. Golmajer, nadučitelj; 3. Fran Kovač, trgovec. Namestniki: 1. Fr. Kadunec, administrator v Dragi; 2. J. Knavs, posestnik v Loškem potoku; 3. Pavel Turk, župan v Dragi. Ustanovnikov 12, letnikov 50, podpornikov 22, skupaj 84. Gld. 38-30.
15. *Škofja Loka*: 1. Blaž Mohar, posestnik; 2. —; 3. Simon Zupan, katehet. Ustanovnikov 6, letnikov 18, skupaj 24. Gld. 14.—.
16. *Železniška*: 1. Jakob Mrak, župnik; 2. Jak. Dermota; 3. Martin Klopčič. Namestniki: 1. Fran Demšar; 2. Fran Oblak; 3. Anton Klemenčič. Letnikov 14, podpornikov 12, skupaj 26. Gld. 13-20.
17. *Postojnska*: Fric Vičič, nadžupan; 2. Fran Zakrajšek, kaplan v Postojini; 3. Jakob Dimnik, učitelj. Namestniki: 1. Alojzij Krajgher, trgovec; 2. Fran Padar, c. kr. logar; 3. Rihard Šeber, tiskar. Ustanovnikov 25, letnikov 36, skupaj 61. Gld. 47-80.
18. *Blejska okolica*: 1. Josip Razboršek, dekan na Bledu; 2. —; 3. gospica T. Strlé, učiteljica. Namestniki: 1. —; 2. —; 3. Iv. Poklukar. Ustanovnikov 5, letnikov 44, skupaj 49. Gld. 56-40.
19. *Trnovo-Bistrica*: 1. Ivan Vesel, dekan v Trnovem; 2. Ivan Strnad, kapelan; 3. Žiga Furlan, davčni uradnik v Bistrici. Namestniki: 1. Juraj Strucelj, c. kr. okr. sodnik v Bistrici; 2. Josip Kostanjevec, učitelj v Trnovem; 3. Franjo Samsa, diurnist v Trnovem. Skupaj 50. Gld. 13.—.

tri iz teh Dijan so res že dosegle starost, v kateri se neha rojstni dan slaviti, in jedna ga je morda slavila poslednjikrat, vendar zadnji dve sta bili še dosti mladi in lepi, da bi se jima marsikdo ponudil za Akteona.

Pri obedu je našel Vaclav že toliko zaupanja pri oskrbnici, da mu je poverila, kako nerada stopa v meščanske kroge tam doli, da nimajo te nadute gospe niti trohice boljših običajev in navod, da so njihove hčere neomikane gizdalinke in njihovi sinovi nevretni medvedje, ki nimajo niti pojma o dostojnosti in dvorljivosti, in da je žrtev vsak hip, katerega mora ona s svojimi hčerami v teh družbah preživeti. Oskrbnik je zopet odkril pred njim črno sliko nevhvaležnosti, kakeršne si ti meščanje tam doli o vsaki priložnosti dovoljujejo napram svojemu dobrotniku, njihovi grofovski milosti, katerega mej tednom s ponižnimi prošnjami nadlegujejo, in kateri jim prevelikodušno pomaga z vozovi, z lesom iz svojih gozdov, s prigovorom na visokih mestih, celo z gotovimi novci.

Vaclav je kazal s primernim kretanjem svoje zaničevanje zbok ravnanja malomeščanov in srkal pri tem blede kavo iz liliputanske čašice prigrizuje

zraven rezance peciva za spoznanje debelejšje kakor hostija.

Sicer pa je bil vesel, ko je oskrbnica zajutrek naznanila končan, in ga je oskrbnik pozval, da gre z njim v knjižnico.

Tam sta našla vse v najlepšem neredu. Kostni so bili odprti in na njihovih policah so stale in ležale knjige, kakor vojaki sredi bitke: tu s hrbotom navzgor, tam z ogli naprej tu na desno, tu na levo nagnjene, tam z raztrganimi listi druga v drugi. Tudi na tleh, na starodavnem pultu in na stolah so se valjale deloma odprte, mej njimi so bile videti mape, globusi, podobe v okvirjih, meči, prekopicnjene sohe, šestila, zviti pergameni, godala in različne starožitnosti. In vse to je bilo zapredeno v pajčevine in pokrito s prahom, da si težko razločil debele črke na platnicah in barve na podobah.

V lini pred oknom je stal visok naslonjač prevlečen s črno, na mnogih mestih raztrgano kožo; pri njem na tleh je ležala odprta knjiga.

Proti temu naslonjaču je iztegnil oskrbnik roko in pripovedoval z važnim glasom: „Glejte, v tem naslonjaču je ubila grofa Julijana kap; tu smo našli njegovo truplo sedeč z glavo na prsi sklo-

njeno, z rokama čez opirali visečima, kakor bi bil mej čitanjem usnul. Od takrat, kar smo ga odtod odnesli, ni nihče semkaj stopil; nič se ni tu premaknilo, vse je ostalo tako, kakor je v poslednjem hipi njegovega življenja.“

S čudnim občutkom se je ozrl Vaclav na okrog. Zdelo se mu je, da pozna osebnost pokojnika po teh nezatrlih sledovih, s katerimi se je tu upodobila pred svojo smrtjo; v teh prevrženih, razmetanih knjigah je pač divjala roka izgubljenega s saboj in svetom nezadovoljnega človeka. Česa je pač iskal z zimnično naglostjo v ti množici popirjev: morda rešitve dvomov, morečih njegovega duha, ali pozabljenja teške krivde, ali izgubljene sreče življenja?

Predstavljal si ga je živo, kako je sedel v visokem naslonjaču z bledim obrazom in žgočim očesom, preobračaje z bolestno naglostjo ormenele liste knjige. Ali je našel, česar je iskal mej njimi, predno mu je zavratna smrt potisnila glavo na prsi in mu je knjiga padla na veke iz rok?

Nehoté je pristopil Vaclav k naslonjaču in pobral odprto knjigo, ležečo poleg njega. Bil je Rousseau. Nenavadno čitanje za grofa! (Dalje prih.)

20. *Senožeska*: 1. Ignacij Okorn, župnik; 2. Jos. Senčar, c. kr. pristav; 3. —. Namestniki: 1. Karol Demšar; 2. Josip Meden; 3. Ign. Prhavec. Ustanovnikov 5, letnikov 65, podpornikov 16, skupaj 86. Gld. 39.—.
21. *Premška*: 1. Nikolaj Križaj, župnik; 2. Peter Cebin, nadučitelj; 3. Fran Žnidaršič, trgovec. Ustanovnikov 6, letnikov 16, podpornikov 16, skupaj 38. Gld. —.—.
22. *Pivka, s sedežem v Št. Petru*: 1. Mat. Pintar, ekspozit v Trnju; 2. Štefan Jelenec, učitelj v Trnju; 3. Andrej Lavrenčič, posestnik v Št. Petru. Namestniki: 1. Fran Groznik, vikar v Zagorju; 2. Karol Česnik, učitelj v Zagorju; 3. Miha Kalan, nadučitelj v Št. Petru. Ustanovnikov 22, letnikov 52, skupaj 74. Gld. 45.20.
23. *Zatičina-Višnja Gora*: 1. Jakob Razpotnik, župnik v Višnji Gori; 2. Janko Skrbinc; 3. Jos. Škufca, posestnik v Višnji Gori. Namestniki: 1. Prim. Ribnikar, župnik v Zatičini; 2. Fran Kovač, učitelj v Zatičini; 3. —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 43, skupaj 56. Gld. 25.—.
24. *Idrija*: 1. —; 2. Alojzij Novak; 3. Fran Lapajne. Namestniki: 1. Ant. Levstek; 2. Fr. X. Goli; 3. Fran Kos. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 11, letnikov 24, podpornikov 12, skupaj 48. Gld. 15.19.
25. *Brdski sodnijski okraj*: Ivan Vrhovnik, župnik v Št. Gotardu; Janko Kersnik, graščak; 3. Ivan Janežič, nadučitelj v Dobu. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 59, podpornika 2, skupaj 70. Gld. 68.—.
26. *Poljanska dolina*: 1. Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah; 2. Valentin Šubic, podobar; 3. Franjo Grošel, posestnik. Namestniki: 1. Fran Petrovčič, župnik na Trati; 2. Radivoj Rant, učitelj; 3. Alojzij Giacomini, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovniki 3, letnikov 41, podpornikov 11, skupaj 55. Gld. 11.15.
27. *Meniševska, sedež Begunje pri Cerkljici*: 1. M. Kljun, ekspozit; 2. Josip Žirovnik, nadučitelj; 3. T. Bonač, posestnik. Namestniki: Juraj Meden, posestnik; 2. Fr. Otoničar; 3. Josip Meden. Ustanovnikov 10, letnikov 26, podpornikov 5, skupaj 41. Gld. —.—.
28. *Črnomeljka*: 1. Šetina, učitelj; 2. R. Justin, učitelj; 3. Janko Schweiger, posestnik. Ustanovnik 5, letnikov 34, podpornika 2, skupaj 41. Gld. —.—. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Občni zbor „Glasbene Matice“) vršil se je v soboto zvečer v društvenih prostorih, ter se je volil odbor. Voljeni so bili vsi stari odborniki, na novo voljen pa je bil operni pevec Josip Noll. Obširno poročilo zbora, kakor tudi iz vrstno sestavljeno poročilo tajnikovo in blagajnikovo priobčimo v posebnem članku.

— (Kamniška železnica) utegne do konca tega leta biti gotova. Kakor otvoritev njeno z veseljem pozdravljamo, moramo vendar zabeležiti tudi par osnovanih pritožb. Neumestno in nepraktično je vsekako, da je z Dobrave do Trzine tir položen po cesarski cesti, s katere so na kratko odstranili odrivače in si tako pridobili prostor za progo. Čudo bi bilo, ko bi se na tej progi ne dogajale nesreče, ker se bodo konji in druga uprežna živina plašili. Glede razveljavitve se kmetski posestniki jako pritožujejo, da so jim zemljišča jako slabo plačevali, zlasti pa ona, katera so vsled nove železnice prerezana na dvojce. Jedino na Črnučah so dobro plačevali.

— (Nov slovansk list na Dunaji.) O novem listu, o katerem smo že govorili, doznajemo, da bode ta list zagovarjal solidarnost vseh slovanskih narodov ter služil kot gotov vir, iz katerega bodo mogli zajemati vsi slovanski listi razne zanimive novosti, ne da bi jim treba bilo obračati se do listov nam sovražnih. Omenjeni list izhajal bi — kakor se govori — v ruskem jeziku. Ideja ta bila bi dobra, ker bi avstro-ogerski Slovani tako imeli priliko priučiti se jezika, ki bode prej ali slej postal internacijski občevelni jezik vsega slovanskega sveta.

— († Jos. V. Frič.) Iz Prage se poroča, da je nenadoma umrl tam bivši urednik in pisatelj, vrl narodnjak in Slovan Jos. V. Frič. Pokojni bil je 1848, komaj 19 let star, na čelu čeških dijakov

v Pragi in je bil obsojen na 18 let trdnjave od vojnega sodišča. Po petletnem zaporu v Komornu, bil je z drugimi amnestiran l. 1854 ter se je moral podati v Pariz in v London, kjer je izdal list „Correspondance Tchèque“. Leta 1873 prišel je v Zagreb kot urednik „Agr. Zeitung“, osnoval tam društvo „Češko Besedo“, v katero so pogosto in radi zahajali tudi Hrvatje. L. 1877 dobil je dovoljenje, da se sme vrniti v svojo domovino, kjer se je bavil s pisateljstvom in bil nekaj časa tudi dramaturg narodnega gledališča. Ker je pokojni bil osebnost znan tudi z mnogimi slovanskimi narodnjaki in bil tudi večkrat v naši domovini, naj se ga spominjamo na tem mestu. Pogreb bil je v petek in je bil sijajen. Od „Umelecke Besede“, kjer je ležal v veliki dvorani, šel je sprevod do Višehradskega pokopališča. Udeležila so se vsa Praška društva, dijaki so nosili vence in na tablicah naslove večih samostojnih del pokojnega. Brez števila vencev položilo se je na rakvo. Lehka mu bodi zemljica! Slava njegovemu spominu!

— (Ogenj.) Danes zjutraj proti 3. uri nazarila sta dva strela z Grada ogenj. Gorel je dimnik v g. Pirca hiši št. 5 na Poljanski cesti. Dimnik nad pečo za peko kruha komaj zakurjen se je zažgal in gorel s plamenom. Nevarnost ni bila mala, ker so tik zraven poslopja Ferlinčeve gostilnice. Prostovoljno gasilno društvo je bilo takoj na mestu, a nadzorovati mu je bilo le, da je dimnik izgorel.

— (Tihotapstvo.) Že dalj časa bil je na sumu jeden tukajšnjih „prvih mesarjev“, da doma kolje govejo živino. No v soboto po noči se je par res posrečilo mestnim redarjem in pa užitninskemu revidentu mesarja zasačiti ravno, ko je vola pobijal. Mislimo, da bode magistrat svojo dolžnost storil in zvitega tihotapca ostro kaznoval.

— (Ponesrečil) se je včeraj popoldne v ledenici g. Auerja blizu nove vojašnice delavec Josip Jerovšek. Padel je po neprevidnosti, ko so sode s pivom vlekli iz kleti, v 10 metrov globoko klet in se težko poškodoval. Prenesli so ga v bolnico.

— (Prvi sneg v Ljubljanski okolici) zapadel je to noč precej nizko okoli Krima ležeče vrhove. — Temperatura se je vsled tega izdatno znižala. Po lepih gorkih jesenskih dneh pali smo nakrat v zgodnjo zimo.

— (Knjižica „Osnovna slavnost Celjskega Sokola“) razposlala se je vsem Sokolskim društvom, in se je nadejati, da bodo Sokoli in prijatelji sokolstva gledé na namen knjižice (čisti dohodek je za fond „Sokolskega doma v Ljubljani“) pridno segali po njej. Dobiva se v Ljubljani v „Narodni Tiskarni“ in pri „Sokolu“, dalje pri „Sokolskih društvih v Celji, v Gorici, v Mozirji, v Novem mestu, v Trstu in v Zagorju, kakor tudi pri hrvatskih Sokolskih društvih v Karlovcu in v Zagrebu. Posamična naročila pa naj se pošiljajo „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

— (Šolska knjižnica društva „Sloga“ v Gorici) namenjena učenkam in učiteljicam društvene dekliske šole, je že zagotovljena. Radodarni gospodje Andrej Gabršček, urednik „Nove Soče“, Anton Urbančič, bivši učitelj, in Anton M. Obizzi, tiskar v Gorici, položili so jej prvi temelj. Prvi je podaril 38 raznih knjig, primernih šolski mladini, večinoma lepo vezanih, drugi 41 knjig raznega zadržaja, posebno izdanih od družbe sv. Mohora, tretji 25 iztisov Podrekovega životopisa ter več drugih poučnih in zabavnih knjig. Društveno predsedništvo se rodoljubnim darovalcem presrečno zahvali na obilnih darovih ter se priporoča rojakom v mestu in na deželi, naj bi hoteli posnemati lepi izgled v korist in prosep narodnega šolstva, v pouk in izobrazbo slovanskega naraščaja.

— (Od sv. Gregorja pri Sodražici) se nam piše: Po časopisih se čita, da je letos z jabolki živahna kupčija. Kako to, da v našo faro ni kupca, ko imamo vendar najboljšo sadno lego in najboljše vrste (parmene, rajnete, tofeljne, car Aleksander, piping itd.)? Nekaj vagonov lepega sadja bi se v nas kmalu vkupelo dobilo.

— (Zgodnja zima.) Kakor čitamo, je tudi v Zagrebu pobelil prvi sneg vrh Slemena pretekli petek ter je vreme postalo vsled tega tako hladno, da so mnogi začeli že kuriti peči in segati po zimskih suknjah.

— (Nova jama) Pri Plitvičkih jezerih na Hrvatskem našli so novo jamo na vrhu Šuplje gore. Dolga je 25 metrov in 15 široka. Kapniki se baje jako lepi in ne zaostajajo za onimi v Postojnski jami.

— (Nezgod a.) Pri zgradbi novega kolodvora v Zagrebu se je podrl oder in je bil jeden delavec težko poškodovan.

— (Vabilo kobčnemu zboru narodne čitalnice v Celji) v nedeljo dne 26. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu Stravs. Na dnevnem redu je: Poročilo predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo. 2. Volitev predsednika in novega odbora. 3. Volitev revizorjev. 4. Slučajni predlogi K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Toča.) Po trimesečni suši dobili so v Zadru in okolici točo, ki je neprestano tolkla tri ure in uničila vse oljke.

— (Konjarski odsek) c. kr. kmetijske družbe kranjske je imel dne 6. t. m. sejo, pri kateri so bili navzočni podpredsednik g. Povše in odborniki gg. Hanslik, Pirc in Seunig. Iz zapisnika se je posneti: Poročilo o plemenjenji z državnimi žrebci na Kranjskem v l. 1890. se vzame na znanje in ukrene to poročilo prijaviti v „Kmetovalci“. — Ker je c. in kr. poveljništvo žrebčarske postaje v Gradcu odmenilo Kranjski za leto 1891. 40 žrebcev po postajah in 30 žrebcev v zasebno oskrbo, ukrene odsek prositi, da se število za jednega poveča, in določi 42 žrebcev v postaje in 29 žrebcev v zasebno oskrbo. — Ukrene se vse potrebno, da bode občni zbor konjarskega odseka še to leto. — Zaradi ustanovitve stalnega dirkališča v Št. Jerneji ukrene odsek pričetna dela. — Novo došlih 9 žrebcev teške pasme ukrene odsek po dogovoru z žrebčarsko postajo na Selu dati sledečim posestnikom v zasebno oskrbo: 1.) Svetini v Žirovnico 165 cm. visokega „Holofernesa“ kot drugega. 2.) Mršolu v Hraše 183 cm. visokega „Miron Carterja“ največjega in najtežjega žrebca na Kranjskem, ki je bil na Angleškem kupljen. 3.) Istemu tudi od notarja Krsnika na Brdu ta mesec kupljenega 165 cm. visokega žrebca, ki pa še nima imena. 4.) Žvanu v Srednjovas v Bohinji 172 cm. visokega „Monte“, (ki je bil v Gradcu premovan.) 5.) Fistu v Prezrenje pri Podnartu 173 cm. visokega „Metalista“. 6.) Cerarju v Škrjančevo 182 cm. visokega „Lutina“. 7.) Kržiču v Vodice 163 cm. visokega „Kajetana“. 8.) Škoficu v Imovico 172 cm. visokega „Midasa“. in 9.) Gačarju v Dragomelj 172 cm. visokega žrebca ki še nima imena in je bil kupljen v Iderskem na Primorskem.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. oktobra. „Pol. Corresp.“ dobila je iz Pariza pismeno poročilo, da je car naročil generalu Obručevu, načelniku ruskega generalnega štaba, naj se natančno pouči o stanju francoske vojske ter o tem kmalu carju poroča.

London 20. oktobra. (Pol. Corr.) Lord Salisbury imel je dne 17. t. m. dolg pogovor z italijanskim poslanikom grofom Torniellijem. Salisbury izražal je željo, da bi se zopet začela pogajanja o mejah angleškega in italijanskega območja proti Sudanu. Grof Tornielli izjavil, da vzame to željo z zadovoljstvom na znanje. Pogajanja v tem oziru se bodo v kratkem zopet začela mej angleškim poslanikom pri Kvirinalu, lordom Dufferinom in Crispijem. Angleške vlade napotila za lorda Dufferina se bodo v nekoliko dneh odposlala.

Dunaj 21. oktobra. V deželnem zboru interpelovali Schneider in tovariši v zmislu sekvestracije tramvaja, poudarjaje, da je nevarnost, da bi prišlo do krvavih sporov. Zahtevali so nujnost, katero je večina odklonila. — Fuss in tovariši interpelovali v zmislu podržavljenja tramvaja.

Brno 21. oktobra. V deželnem zboru grof Serenyi in pet tovarišev izročilo predlog: deželnemu odboru se naroča, da že v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona, po katerem se bode za veleposestva obe volilni skupini uveljavel primeren zastop. Izročili so ob jednem resolucijo: vlada naj porabi ves svoj vpliv, da bode načelu razmerne zastopstva obeh volilnih skupin veleposestva pridobila zakonito priznanje.

Razne vesti.

* (Ugoden račun.) Ruskemu državnemu svetu predložili so se računi za 1889. l. Iz njih je razvidno, da je bilo skupnih dohodkov 47 milijonov 843.000 rubljev več, nego troškov. To je pač lep prebitok, s kateršnim se ne mora ponašati nobena evropska država.

* (Svetinja knezu črnogorskemu.) Italijanska vlada dala je kovati posebno svetinjo, da ž njo odlikuje kneza Nikolo, ki je posebno se zavzel za rešitev dveh italijanskih ladij v Barski luki: Svetinja je iz suhega zlata, približne velikosti, navlašč za to priliko izdelana. Na jedni strani ima umetniško izdelano podobo kralja Umberta I. na drugi pa napis: A - S. A. - Nicola I. Petrovič Njegoš - Principe del Montenegro - che soccorse - con filantropica munificenza - i capitani di due bastimenti italiani - avariati nelle acque di Antivari - 1890. Svetinjo je izročil v svečani avdijenci italijanski poslanik na Cetinji, markiz Bianchi, di Lavagna Castell bianco.

* (Direktni železniški vozovi mej Budimpešto in Benetkami) uvedli so se za potovalce I. in II. reda, in se je odpeljal prvi tak voz nedavno iz centralnega kolodvora kr. ogerskih državnih železnic. Taki vozovi bodo vozili na progi Budimpešta-Pragarsko in naprej.

* (Kolikose izvozi jaje iz Ogerske?) Po izkazih dež. statističnega zavoda v Budimpešti izvozilo se je l. 1889 iz Ogerske 128.016 centov. V jeden vagon gre 10 ton ali 100 centov jaje, ali 100 zabojev, vsak s 120 tucati jaje. V vsakem zaboju je torej 1440 in v vsakem vagonu 144.000 jaje. Ves izvoz jaje v l. 1889 znašal je torej v okroglem številu 1280 polnih vagonov, v katerih je bilo skupaj 134 milijonov 320 tisoč. Izvozilo se je, ako se računi na dneve, vsak dan iz Ogerske 504.986 jaje v inozemstvo.

* (Arlski tunel.) Promet skozi arlski tunel je sedaj ogromen, ker se po železnici prevaža mnogo žita, vina in mošta. Na dan vozi skozi tunel po 36 vlakov. Pokazal se je pa pri tem ogromnem prometu nedostatek, da dim zaostaja v tunelu. Predno se razkadi dim jednega vlaka, že pride drugi.

* (Razstava golobov pismonoscev) bila je te dni v Berlinu. Otvoril jo je bil princ Leopold v navzočnosti več častnikov vojnega ministertva in generalnega štaba. Priznalo se je na razstavi 120 premij, mej njimi 18 državnih.

* (Mesto na delnice.) V Novem Yorku osnovala se je delniška družba s 25 milijoni glavnic, da sežida pri Cumberlanski gorah v državi Tennessee novo mesto. V omenjenih gorah našli so se veliki rudni zakladi in podjetni Američani so sklenili takoj ondu sezidati mesto, ki bode središče trgovini. Mesto bode jako veliko. Imelo bode tri sodna poslopja, 7 cerkev, 8 šol in kach 50 tovarn, veliko gostilnic, biblioteko, dve gledališči in razsvetljavo. Mesto se bode imenovalo „Midlbora“.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 1.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

20. oktobra.

Pri **Malič**: Maisisovitz, dr. Reif, Bertagnoli, Bolter, Weiss, Keil, Wriesnig, Hofman z Dunaja. — Miacola iz Trsta. — Jurčak iz Sežane. — Oswald iz Zagreba. — Pl. Guggenthal iz Gorice. — Svoboda iz Idrije. — Joanidi iz Rumunije.

Pri **Slonu**: Baron Schwegel, Staudinger, Novak, Schwab, Böhm, Löwy z Dunaja. — Nicolich iz Trsta. — Ruzička iz Gorice. — Baronica Herring iz Brna. — Baron iz Gradca. — Mattersdorfer z Reke. — Iser s Češkega.

Pri **bavarskem dvoru**: Flanger iz Voloske.

Pri **avstrijskem cesarji**: Pasquali iz Gradca.

— Wurnig iz Radovljice.

Pri **južnem kolodvoru**: Orff iz Monakovega.

Weber iz Kočevja. — Kočič z Moravskega. — Bichian iz Verone.

Umrli so v Ljubljani:

19. oktobra: Jožef Toman, cestni nadzornik, 70 let, Dunajska cesta št. 15, za oslavljenjem. — Frančiška Pi-bernik, hišina, 26 let, Beethhovne ulice št. 6, za ocrp-njenjem srca. — Hermina Kralj, kurjačeva hči, 4 mesece, Delavske hiše ob Dunajski cesti — za spridenjem črev. — Anastazija Mann, gostija, 66 let, sv. Petra cesta št. 27, za krvavenjem želodca. — Marija Stibernik, delavka, 23 let, Opekarska cesta št. 9, za jetiko. — Jožefa Dežman, delavka, 26 let, Sodarska steza št. 4, za jetiko.

20. oktobra: Edmund Köhler, sedlarjev sin, 1³/₄ leta, Dunajski cesta v novih hišah, — za hripo v vratu.

V deželni bolnici:

17. oktobra: Stefan Obid, kajzar, 65 let, za plućnico. — Frančiška Papež, kuharica, 45 let, za plućnim edemom.

19. oktobra: Jožef Koželj, gostač, 34 let, za grizo.

Loterijske srečke 18. oktobra.

V Linci:	79,	34,	86,	14,	71.
V Trstu:	38,	74,	84,	47,	49

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. okt.	7. zjutraj	730.5 mm.	3.8° C	sl. vzh.	megla	5.50 mm.
	2. popoln.	730.9 mm.	12.8° C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	734.1 mm.	8.2° C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 8.3°, za 2.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 21. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	87.95	—	88.15
Srebrna renta	88.10	—	88.30
Zlata renta	107.20	—	108.85
5% marena renta	100.95	—	101.10
Akcije narodne banke	978	—	977
Kreditne akcije	306.25	—	307.25
London	114.80	—	114.8
Srebro	—	—	—
Napol.	9.08 1/2	—	9.09
C. kr. cekini	5.44	—	5.47
Nemške marke	56.40	—	56.42 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179	75
Ogerska zlata renta 4%	—	101	15
Ogerska papirna renta 5%	—	99	15
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	113	75
Kreditne srečke	100 gld.	183	50
Rudolfove srečke	10	18	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	160	60
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	225	50

Srebrna kolajna na svetovni razstavi v Parizu 1889.

NAJBOLEJSI PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
FRANCOSK FABRIKAT
CAWLEY & HENRY
PARIS.

Dobiva se v vseh trafikah in prodajalnicah galanterij.
(22) Glavna zaloga: OTTO KANITZ & CO., Dunaj. (134)

VIZITNICE
priporoča
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Sadjareja „Carolinenhof“ pri Ptuji

(posestnik WALDEMAR HINTZE)

naznanja svojim mnogobrojnim p. n. naročnikom in kupovalcem na Kranjskem, da je osnovala v Ljubljani zalogo svojega izvrstnega in večkrat odlikovanega

jabolčnega šampanjca

in sicer pri gospodu **Ivanu Buzzolini-j**, da bode zanje pripravneje. Prodaja se po originalnih cenah po goldinarji steklenica. (771—5)

Posestvo

v krasno ležečem in dobro obiskovanem trgu na **Spodnjem Štajerskem**, 3/4 ure vožnje od mesta in železnice oddaljenem, **proda se prostovoljno le za 13.000 gld.** Posestvo ima jednonadstropno in v sredi trga stoječo hišo, izvrstno urejeno hmeljsko sušilnico, solidno sezidana gospodarska in stranska poslopja, okroglo 22 oral zemljišča, obstoječega iz 4 1/4 orala gozda za posekanje, 8000 drogov hmeljišča z izvrstnim pridelkom, ostalo največ travniki in nekaj njiv.

Natančneje izve se v administraciji tega lista. (764—4)

Da ni v lovski se-zoni in v mokrem jesenskem času mokrih nog, trdih čevljev,

doseže se z

J. BENDIK-a
v Št. Valentinu

o. in kr. patentovano, vodo neprepustajočo

redilno maščo za usnje

kar kažejo že nad 15letne skušnje in potrjujejo že stotine priznanih pisem ter se rabi za lovske čevlje pri Najvišjem dvoru.

Za likanje čevljev in konjske oprave se pa nadalje priporoča po ravno tem izumljena **e. in kr. privilegovana** (714—3)

tinktura za likanje usnja

ki naredi usnje lepo svetlo in je varuje, da ne poka, se ne lomi in ruši in torej usnje dalj časa ohrani.

Redilna mašča za usnje.	Tinktura za likanje usnja.
1/1 škatlja 80 kr.	1 liter gld. 1.20.
1/2 škatlje 40 "	1/2 steklenica —.80.
1/4 " 20 "	1/4 steklenice —.40.
1/8 " 10 "	1/8 " —.20.

Prodajalcem na drobno devoljuje se rabat. Zalogo v Ljubljani imata **Schussnig & Weber**, ne več Krisper.

! Pred ponarejanjem se svari!

Predzadnji teden!

Dunajske razstavne

srečke à 1 gold.

Glavni dobitek

50.000

goldinarjev

(699—30)

11 srečk 10 goldinarjev.

2291 dobitkov.

6 srečk 5 gold. 50 kr.

Srečke à 1 gold. dobivajo se v Ljubljani pri **C. C. MAYER-j**.

Razglas.

Državno vojno ministerstvo namerava zagotoviti si potom splošne konkurence predmete imenovane v pridejanem seznamu in vabi zatoj na ulaganje pisemenih ponudb.

Ponudniki si morajo nastopno zapomniti:

I. Oziralo se bode le na avstrijske in ogerske državljane, o katerih zaupnosti in zalagalni sposobnosti ni nobene dvojbe in kateri morejo izdelati predmete, katere bodo ponudili, v svojih etablisementih, nahajajočih se v kraljevinah in v deželah zastopanih v državnem zboru ali v deželah kraljeve krone ogerske in to iz tuzemskega materiala.

II. Ponudniki imajo dokazati s spričevalom o solidnosti in zalagalne zmožnosti:

1. njih zanesljivost in

2. da morejo predmete, katere ponujajo, sami izdelati in oddati v določenih obrokih.

Taka spričevala napravljajo:

1. Za trdke upisane v trgovski seznam trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih se nahaja trdka.

2. Za take ponudnike, ki niso trgovskosodnijski protokolirani:

a) v kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru politične oblasti prve stopinje, v katerih okoliših je bivališče ponudnikovo;

b) v deželah krone ogerske po bivališči podjetnikovem pristojno okrajno kmetijsko društvo.

Spričevala, ko jih napravijo organi za to poklicani, se ne uročé strankam, temveč pošljejo se naravnost državnemu vojnemu ministerstvu.

Ponudniki morajo zatoj za napravo takega dokumenta pravočasno uložiti prošnjo pri pristojni trgovski ali obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje, kmetijskem okrajnem društvu) in v prošnji morajo točno navesti:

1. Ime in priimek (besedilo trdke),

2. obrtno panogo in bivališče,

3. za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo,

4. dan obravnave in

5. količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, priložiti mora se ponudbi.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiti na vso množino ali le na kak kolikeršen si bodi del.

IV. Vsi predmeti morajo se zalagati po pečatenih uzorcih, ki so na ogled razpoloženi pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gradcu in Kaiser-Ebersdorfu ter pri monturni podružnični zalogi v Erdeljskem Belemgradu, katerih kakovost zmatrati se ima za najmanjšino tega, kar se zahteva.

Podjetniku je vendar prosto obrniti se na imenovane monturno-upravne zavode, da mu proti plačilu prepusté uzorce.

V. Oddaja ima se izvršiti vsaj do konca septembra 1891 v štirih jednaci obrok tako, da se izroči po jedna četrtina naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1891.

Državno vojno ministerstvo si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventuelno pomanjšati ali pa eventuelno za polovico naročene oddajne množine povišati in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu.

Taka večja potrebščina predmetov se lahko kadar si bode leta 1891. naroči in za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Pri oddajanju zalaganja se ne bode gledalo le na cene, temveč tudi na solidnost in zalagalno zmožnost ponudnikovo in se po tem odločilo.

VII. Ponudbe imajo se napraviti po formularji, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati, množino in nazvanje ponujanih predmetov, cena povedana v številkah in pisemenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne stroške in nevarnost odpošiljatev v drugo ali tudi več monturno upravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete, katerih zalaganja so dobili, v monturno skladišče, ki je njih etablisementu najbližje, da se ondu pregledajo in potem na njih stroške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturne zavode.

VIII. Če pa več podjetnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1. Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev.

2. Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalnej zadevi občeovati z državnim vojnim ministerstvom.

Ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati njih značaj in bivališče, ime in priimek.

IX. Za zagotovljenja ponudbe je uložiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade za ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kakej vojaške blagajnici (plačevalnici).

Varščina ima se uložiti v gotovini, hipotekah ali papirjih pripravnih za ulaganje kavcije.

Zastavljalne in poroštvne listine se pa morejo vendar le v tem slučaju vsprejeti za varščino, če so zakonito zagotovljene z uknjiženjem na nepremakljine in je jim pridejano gledé ponudnikov iz Avstrije potrjenje dotične finančne prokurature gledé njih porabljenosti, dočim se imajo ponudniki iz dežel krone ogerske obrniti za potrjenje tacih pisem na pravnega zastopnika vojaškega erara postavljenega od dotičnega kornega poveljništva.

X. V ponudbi je navesti uložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji, listine).

Depozitni listi so tudi hkratu z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem kuvertu (po formularji navedenem na konci razglasa) doposlati.

Opazja se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo deti vkupe v jeden kuvert, temveč se morajo posebe, pa vendar istočasno doposlati.

XI. Zastran ulaganja varščine imajo se ponudniki pravočasno — in ne pa še le poslednje dni, predno preteče obrok, za ulaganje ponudbe — obrniti na dotično vojaško blagajnico (plačevalnico).

XII. Prošnje s pridejanimi uradnimi odloki o prošnjah za pridobitev spričeval o solidnosti in zalagalnej zmožnosti in depozitni listi o uloženi varščini, ki se morajo hkratu, pa vendar posebej izročiti, morajo neposredno in vsaj do 15. dne novembra ob dvanajstih opoldne doiti pri uložnem zapisniku državnega vojnega ministerstva.

XIII. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih intendancijah, pri monturno upravnih zavodih navedenih v točki IV., pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeji v Budimpešti in pri deželnem industrielnem društvu v Budimpešti.

XIV. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah

1. da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli in da se jim popolnoma podvržejo,

2. da so uzorce razpisanih predmetov natančno ogledali in tudi gledé matrijala, iz katerega so narejeni, in o tem, kako so narejeni, se natančno poučili.

XV. Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je uložil, vojaško upravo pa še le od tistega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo vojno ministerstvo, da je njegovo ponudbo vsprejelo.

Ponudnik odreka se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862 občnega državlanskega zakonika in v članih 318 in 319 avstrijskega in §§ 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona nahajajočim se oblikom za vsprejetje obljube njegove.

XVI. Če bi se kaka ponudba ne vsprejela v vsem obsegu, temveč le z restringovanjem ponujene množine, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščenje pri državnem vojnem ministerstvu uložiti pismo izjavo, če vsprejme spremembo njegove ponudbe ali ne.

Če podjetnik v petih dneh nič ali pa nedoločno izjavi, se bode zmatralo, da vsprejme spremembo.

Če bi se pa od v kakej ponudbi skupno obseženih ponudkov vsprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XVII. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vsprejele ali tudi po njih pritrjenji spremenile, na nje odpadajočo varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavcije in skleniti pogodbo, katere jednemu izvodu se na stroške ponudnikove pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje, branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe — če tudi se je pozval, tedaj namestuje pogodbo zavzem, deloma vsprejeta ali ž njegovim pritrjenjem spremenjena ponudba v zvezi s pogoji, katere je pregledal podjetnik.

Na ponudbe predstojajočim pogojem na kak način ne ustrezajoče ali prepozno uložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bode oziralo.

Na Dunaji v oktobru 1890.

Formular za ponudbo.

(50 kr. kolek.)

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo.

Ponudba.

Jaz N. N. stanujoč v v izjavljam s tem, da hočem po pogodbi oddajati niže navedene predmete c. kr. monturnemu skladišču v v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih.

Množina		Nazvanje	C e n a						Oddajni obrok			
			za	v šte- vilkah		v pisemenih						
ponujanih predmetov					gld.	kr.	gld.	kr.				
	koma- dov		jeden	ko- mad					1/4	do konca	marca	1891
	garni- tur		jedno	garni- turo					1/4		maja	
									1/4		julija	
	itd.		itd.	itd.					1/4		septembra	

Jaz potrjujem:

1.) Da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje in jih tudi razumel, ter se jim popolnoma podvržem; na dalje

2.) Da sem uzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz kakega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev obljube svoje jamčim s petodstotno varščino goldinarjev obstoječo iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), ki odgovarja zalagalnej vrednosti gld. kr., katere se je, kakor potrjuje v posebnem kuvertu hkrati doposlani depozitni list, uplačala pri vojaške blagajnici (plačevalnici) v

Priložen je uradni odlok s prošnjo za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalnej zmožnosti.

I, dne 1890.

I. I.

(Lastnoročni podpis (ime in priimek) ponudnika z dostavkom njegovega značaja in bivališča.)

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji

Ponudba I. I. za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji

Depozitni list o gld. kr. (gotovine, vrednostnih papirjev, listi n.) k ponudbi I. I. gledé zalaganja oblačilnih in opravnih potrebščin.

S e z n a m

predmetov, kateri se imajo zagotoviti.

Množina		Nazvanje	Cene so po- nuditi za	Množina		Nazvanje	Cene so po- nuditi za
420	garnit.	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za dragonske kožuhe	1 garnit.	7550	metrov	štirioglatih vrvic za atile	1 meter
690	"	kožušnih okrajkov za atile } v kožah	"	1900	"	podvez za čizme	"
179	"	podklad " " } sestavljenih	"	2400	komadov	vrvic za obešanje signalnih rogov . .	1 komad
950	komadov	žepnih robcev iz modrotiskanega pavol- natega blaga za kaznjence po ječah.	1 komad	36400	"	škrlatastorožni strelskih počastil . .	"
7800	"	adjustovanih čak za pešce brez orla in brez rože	"	3300	"	travnozelenih	"
2200	"	adjustovanih klobukov za lovce brez glavne vrvic, brez emblema, brez pe- resnega čopa	"	2320	"	temnozelenih znamenj za krmilarje . .	"
380	"	cesarsko- rumenih	"	1500	"	češnjavorudečih delavskih počastil . .	"
230	"	temno- zelenih	"	1070	dvanajsteric	rožic za atile	1 dvanajsterica
20	"	broščevo- rudečih	"	450	komadov	pramov za kožušne ulanke	1 komad
250	"	belih	"	4640	"	vrvičnih okrasov za kusarske čake . .	"
210	"	temno- modrih	"	1500	"	vrvic za lovske klobuke	"
820	"	broščevo- rudečih	"	18200	"	portepečev za pešce	"
270	"	belih	"	5600	"	" z usnjatimi obročki za konjike	"
150	"	temno- modrih	"	28500	parov	starovrstnih podkovic z žebli	1 par
270	"	svetlo- modrih	"	1500	"	prikopčajočih ostrog brez jermenov . .	"
250	"	pepelnato- sivih	"	1350	"	stremenov	"
130	"	čelad z luskinastimi trakovi za podčastnike	"	300	komadov	žval brez podbradic in kaveljev . . .	1 komad
610	"	" " " " " " dragonce .	"	1000	"	podbradic brez kaveljev	"
960	"	obrobov obodčevih	"	1200	"	desno- } stranskih podbradičnih	"
850	"	grebenskih pokrovov	"	1300	"	levo- } kaveljev	"
480	"	grebenskih šin	"	3950	"	klještice	"
630	"	orlov	"	4200	"	hlevnih podvodcev brez podpon . . .	"
780	parov	stranskih vilic	1 par	1200	"	lopat za pešce s toporiščem	"
1150	"	adjustovanih lusk-nastih	"	8850	"	česal z ročnimi jermeni	"
500	komadov	konjskožimnatopnih ve- rižic	1 komad	12000	"	čas s pokrovi k kuhalni posodi za pešce	"
1020	"	orlov brez številke	"	2450	"	vodnih kangljic	"
130	parov	adjustovanih lusk-nastih	1 par	550	"	kuhalnega posodja s kaserolami à 2 moža	"
500	komadov	orlov s številko za husarske čake . .	1 komad	40	"	za konjike	"
15500	"	rož za čake za pešce	"	60	"	kasarol zraven spadajočih	"
870	"	številke ali pismenk od pakfonga . . .	"	15800	"	kupic za porcijo kave	"
800	"	oklepni verižic z levovimi glavami . .	"	250	"	vojaških čutar iz posteklenjene železne	"
100	"	emblemov za lovske klobuke s številko	"	50	"	ploščevine s probkovim zamaškom in	"
880	"	emblemov za lovske klobuke z orlom .	"	3300	komadov	vrvice	"
300	"	topničarskih počastil za merjenje pri	"	90	"	adjustovanih mesingastih bobnov z vijaki	"
1850	"	streljanju	"	110	"	brez kičkov	"
4700	"	konjskih strelskih počastil	"	2800	"	obkovanih bobenskih kičkov	1 par
40700	"	zaponk za pasove	"	440	"	obodov	1 komad
1200	"	črnih	"	30	"	kož	"
65	"	rudečih	"	40	"	mesingastih obrobov	"
3400	"	črnih	"	1200	"	kotnih obrobov	"
75	"	rudečih	"	110	"	strun	"
2100	"	črnih	"	2800	"	napenjalnih palčic z vijaki	"
45	"	rudečih	"	40	"	dvojnih tulov za kičke iz mesinga . .	"
1850	"	peresnih čopov za lovske klobuke . .	"	1200	"	obešalnih kaveljčkov	"
1600	"	čopov za fese	"	110	"	kompanijskih signalnih rogov z ustnikom	"
56700	dvanajsteric	velicij	1 dvanajsterica	190	"	batalijonskih	"
17400	"	malih	"	500	"	ustnikov za signalne robove	"
30500	"	malih	"	7700	"	prtovnice za kuharno orodje à 5 mož .	"
11400	"	malih	"	1550	"	vrvič za vožnjo	"
17900	"	malih	"	4800	metrov	motovne obravnice za patronsko tornistro	1 meter
5750	"	malih	"	4400	komadov	biacelnov	1 komad
6100	"	malih	"	2800	"	veder za napajanje	"
1300	"	malih	"	14600	"	okovanih konjskih količev	"
2800	"	malih	"	1100	garnit.	konjskih krtač z ročnimi jermeni . . .	"
2000	"	malih	"	440	komadov	sedlinega sedalnega usnja v surovih go-	"
2000	parov	črnih	1 par	590	"	vejih kožah izrisanega	1 garnit.
125000	komadov	rumenih	1 komad	780	"	sedel z jeklenimi kobalji 1. velikosti .	1 komad
350	"	usnjatih rokavic	"	340	"	" " " " 2. " " " " " " " " " "	"
27100	parov	port za čake nadsetnikov	1 par	180	"	" " " " 3. " " " " " " " " " "	"
3100	metrov	portic iz svile } brez napušča .	1 meter	40	"	" " " " 4. " " " " " " " " " "	"
4900	"	nadsetnikov ločilnih } z napuščem .	"	100	"	" " " " 5. " " " " " " " " " "	"
450	"	portic iz svile } brez napušča .	"	1900	"	prednjih } jeklenih kobalij za sedla z	"
8000	"	svilnatih pramov za prostovoljce . . .	"	10600	kilogramov	zadnjih } zakovicami	1 kilogram
7500	"	vrvic za obešanje k atilam	1 garnit.	9400	"	lesenih cvekov za čevlje	"
1100	garnit.	" " " " " " " " " " " " " " " "	"	5200	"	štirioglatih ročev k nabojnjačem za	"
1500	"	" " " " " " " " " " " " " " " "	"	9500	"	municijo za puške repetirke	1 komad
1140	"	" " " " " " " " " " " " " " " "	"	3400	"	vrtilnih zaponk brez } k teleč-	"
2700	komadov	naramnih* petelj za kožušno suknjo . .	1 komad	11100	"	jezička	"
4300	metrov	vrvic za čake razvodnikov	1 meter	11900	"	vrtilnih zaponk kakor } njaku uz.	"
19100	"	" " " " " " " " " " " " " " " "	"	12100	"	za čevlje konjikov	1888
				19200	"	pokositrenih igel	"
				4300	"	ročev	"
				17000	"	podolastih zaponk	"
				550	"	dvojnih gumb	"
				290	"	" " " " za za- } uz. 1888	"
				500	"	netanje	"
				680	"	zmetnjih kaveljev	"
				1000	"	črno- } nategač	"
				1100	garnit.	lako- } nadomestnih kave- } nistre za	"
				18300	komadov	vanjih } ljev	"
				60000	"	kap	"
				4000	"	kapucnih sukenj	"
				300	parov	jopičev z rokavi	"
						zimskih hlač	"
						mesingastih škatljic za legitimacijske	"
						listke	"
						temnozelenih petelj za plašče	1 garnit.
						brézprstnih rokovic	1 komad
						birkanih jopičev } iz pavole	"
						hlač	"
						klobučinastih čevljev	1 par